

POSLOVANJE PODUZEĆA POD INOZEMNOM KONTROLOM U 2022.

Više od trećine dodane vrijednosti ostvarila su poduzeća pod inozemnom kontrolom

U područjima NKD-a 2007. koja se odnose na poslovno gospodarstvo u 2022., od 227 408 aktivnih poduzeća 11 438 poduzeća bilo je pod inozemnom kontrolom (iFATS), što je 5,0% od ukupnog broja aktivnih poduzeća u spomenutim područjima. U tim poduzećima bilo je zaposleno i samozaposleno 272 076 osoba, što je 21,7% od ukupnog broja zaposlenih i samozaposlenih osoba u navedenim područjima.

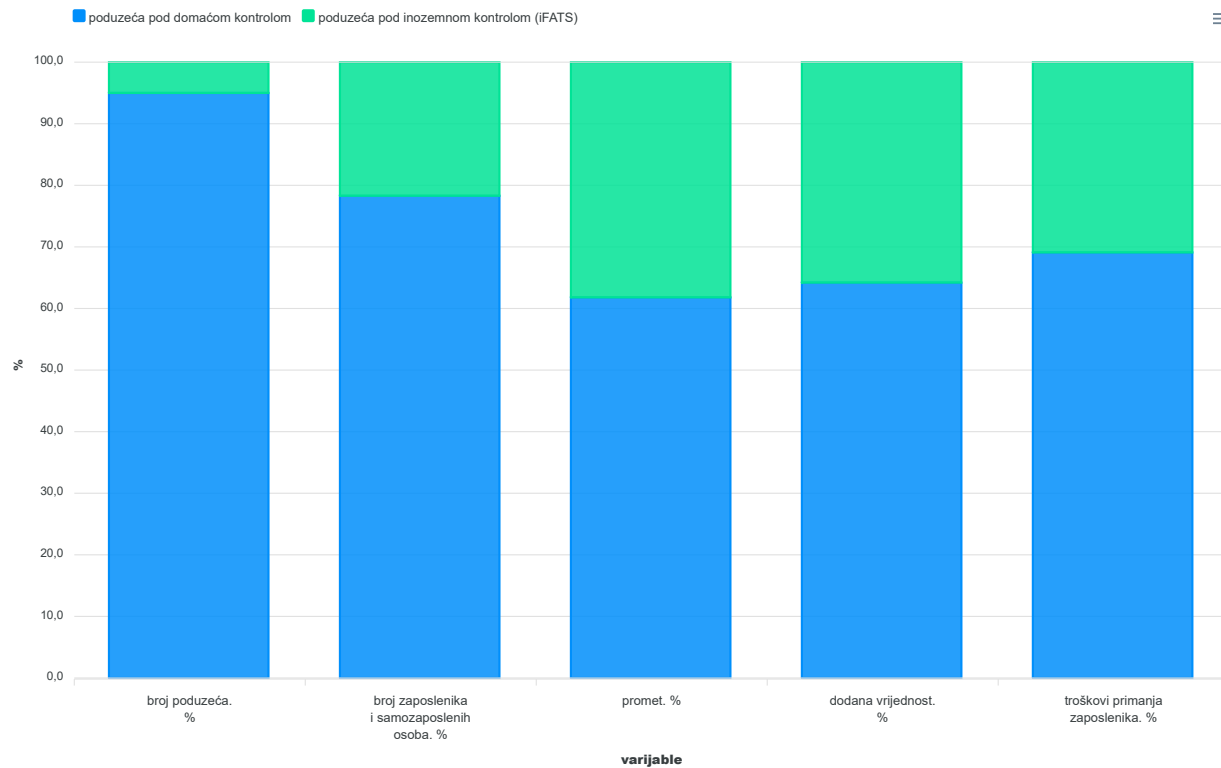
Poduzeća pod inozemnom kontrolom (iFATS) u 2022. ostvarila su promet od 413,7 milijardi kuna, što je 38,2% od ukupnog prometa poslovnoga gospodarstva, i dodanu vrijednost od 97,0 milijardi kuna ili 35,8% dodane vrijednosti ukupnoga poslovnoga gospodarstva.

Detaljniji podaci o uspješnosti domaćih poduzeća pod inozemnom kontrolom (iFATS) prema djelatnostima te sjedištu krajnje kontrolirajuće institucionalne jedinice (KKIJ-a) dostupni su na mrežnim stranicama [Državnog zavoda za statistiku](#), u dijelu "PC-Axis baze", gdje je omogućeno pregledavanje i ispis podataka u različitim oblicima.

1. DOMAĆA PODUZEĆA POD INOZEMNOM KONTROLOM (iFATS) U 2022.

	Broj poduzeća	Broj zaposlenika i samozaposlenih osoba	Promet	Dodana vrijednost	Troškovi primanja zaposlenika
					mil. kuna
Poslovno gospodarstvo – ukupno	227 408	1 256 179	1 084 020	271 236	147 775
Poduzeća pod domaćom kontrolom	215 970	984 103	670 307	174 173	102 082
Poduzeća pod inozemnom kontrolom (iFATS)	11 438	272 076	413 713	97 063	45 693
Države članice EU-27	7 678	204 748	301 388	69 979	32 158
Države izvan EU-27	3 760	67 328	112 324	27 084	13 535

G-1. PODUZEĆA POD DOMAĆOM I INOZEMNOM KONTROLOM (iFATS) U 2022.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika domaćih poduzeća pod inozemnom kontrolom (iFATS) opisuje aktivnosti inozemnih povezanih poduzeća rezidentnih u zemlji u kojoj se prikupljaju statistički podaci. Prema Eurostatovoj metodologiji, inozemna jedinica kontrole određuje se prema krajnjoj kontrolirajućoj institucionalnoj jedinici inozemnoga povezanog poduzeća (KKIJ-u) koju ne kontrolira druga institucionalna jedinica koja se nalazi iznad nje u lancu kontrole povezanog poduzeća. Zbog nedostatka relevantnih izvora za razdoblje 2008. – 2015. za detekciju KKIJ-a u ovom istraživanju određen je zamjenski kriterij prema sjedištu prvoga inozemnoga većinskog vlasnika. Počevši s 2016. referentnom godinom, KKIJ se preuzima iz Europskog registra grupa poduzeća (EGR-a), a za sve subjekte koji nisu evidentirani u EGR-u KKIJ je i dalje određen zamjenskim kriterijem prema sjedištu prvoga inozemnoga većinskog vlasnika te se preuzima iz Statističkoga poslovnog registra (SPR-a).

Svrha istraživanja iFATS-a jest prikupljanje informacija o ulozi i utjecaju domaćih poduzeća pod inozemnom kontrolom u poslovnom gospodarstvu Republike Hrvatske. Istraživanje iFATS provodi se potpuno u skladu s europskim standardima poslovnih statistika (Uredba (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika).

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o iFATS-u preuzeti su iz konačne godišnje obrade strukturnih poslovnih statistika (SPS-a) za domaća poduzeća pod inozemnom kontrolom. Podaci za kompilaciju SPS-a i izračune pokazatelja SPS-a prikupljaju se u cijelosti iz postojećih administrativnih i statističkih izvora.

Glavni izvor podataka za područja od B do J, od L do N i od P do S jest Godišnji financijski izvještaj poduzetnika (obrazac GFI-POD), dobiven od Financijske agencije, dok su podaci iz područja K dobiveni od Hrvatske narodne banke i Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga. Dodatni izvori podataka jesu ostali financijski izvještaji, evidencije Porezne uprave (poreza na dobit i dohodak) te vlastito istraživanje Državnog zavoda za statistiku – Godišnji izvještaj o investicijama u dugotrajnu imovinu (obrazac INV-P), u skladu s relevantnom metodologijom.

Jedinice promatranja

Glavna jedinica promatranja za iFATS jest poduzeće – poslovni subjekt koji čini organizacijsku jedinicu za proizvodnju dobara i/ili usluga, ima određeni stupanj autonomije te posluje na području Republike Hrvatske, a pod inozemnom je kontrolom, u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) br. 696/93 o statističkim jedinicama za promatranje i analizu proizvodnog sustava unutar Zajednice. Ovisno o poslovnim i organizacijskim okolnostima, može odgovarati samo jednoj pravnoj jedinici ili skupini od nekoliko pravnih jedinica. U poduzeća su, osim pravnih jedinica, također uključena slobodna zanimanja i obrti.

Svakom poduzeću kao cjelini dodjeljuje se jedna šifra Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. prema glavnoj djelatnosti koju obavlja. Glavnu djelatnost utvrđuje i ažurira SPR Državnog zavoda za statistiku. Kriterij za određivanje glavne djelatnosti jest najveći udio u ukupnoj dodanoj vrijednosti poduzeća, odnosno, ako se to ne može sigurno utvrditi, primjenjuju se zamjenski kriteriji prihoda i/ili broja zaposlenih. Za poduzeća razvrstana u djelatnosti područja K – Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja jedinice promatranja i dalje su pravne i fizičke osobe koje se promatraju kao zamjena za poduzeće.

Obuhvat jedinica prema KKIJ-u preuzima se iz Europskog registra grupa poduzeća (EGR-a), a za sve subjekte koji nisu evidentirani u EGR-u KKIJ je određen zamjenskim kriterijem prema sjedištu prvoga inozemnoga većinskog vlasnika te se preuzima iz Statističkoga poslovnog registra (SPR-a).

Obuhvat

Podaci su prikazani prema područjima i odjeljcima Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. (NKD-a 2007.), u kombinaciji s geografskom raščlambom. Obuhvaćena su aktivna poduzeća – tržišni proizvođači koja su, prema glavnoj djelatnosti, svrstana u područja od B do N, od P do R i odjeljke S95 i S96 NKD-a 2007.

Povjerljivost

S agregiranim podacima kod kojih postoji razlog za povjerljivost (zbog malog broja jedinica, pravila dominantnosti ili sekundarne povjerljivosti) u skladu sa Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.) i Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća postupa se kao s takvima i ne objavljuju se.

Dotatna Metodološka objašnjenja raspoloživa su u [dokumentu](#).

Kratice

EEZ	Europska ekonomska zajednica
EU	Europska unija
EU-27	Europska unija (27 zemalja članica)
Eurostat	Statistički ured Europske unije
mil.	milijun
NN	Narodne novine

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Milenka Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Paula Nimac i Lucia Nordli

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr